

HATİCE TUNCER

Müziyen Nevzat Akpınar, işçi bir ailenin çocuğu olarak bulunduğu Almanya'da büyürken Anadolu'nun tınıları ile Batı müziğini bünyesinde bütünleştirmiş. Akpınar, bestelerinden oluşan enstrümantal "Melez Yollarda" albümünde müziğindeki bu ikili yapıyı hissettiriyor.

Nevzat Akpınar, geçen haziran ayında Beyoğlu'nda çeşitli mekânlarda gerçekleştirilen "Almanca Festivali" için İstanbul'daydı. Festivalde sahne alan, "Amigo" adıyla tanınan hip-hopçu Kadir Memiş'in "Zey'Break" gösterisinin müziklerinde Akpınar'ın imzası vardı. Zeybek oyunuyla break dansı birleştiren gösteride Akpınar bağlamaları da çaldı.

Nevzat Akpınar, Sivas'ın Yıldızeli ilçesinin İslim köyünde doğmuş. Anne ve babası Almanya'ya çalışmaya gitmek zorunda kalınca Nevzat Akpınar'ı 5 yaşında akrabalarının yanına bırakmışlar. Ailesi Akpınar'ı da 1980 yılında Sivas'ta ilkokulu bitirdikten sonra Almanya'ya götürmüş.

Almanya'da Ruhi Su ve Zülfü Livaneli'yi dinleyen Akpınar'da bağlama merakı başlamış ve bir bağlama almış.

Özkan ve Tayfun Erdem'in öğrencisi

Kendi kendine bağlama çalmayı ilerleten Akpınar, 1985 ve 1989'da iki kez, Paris'te yaşayan halk müziği ustalarından Talip Özkan'dan ders almış, beste yapmaya başlamış. Yine aynı dönemde tesadüfen tanıştığı besteci Tayfun Erdem, müzik derslerinin yanı sıra Akpınar'a edebiyat, resim, sinema, tiyatro gibi sanat dallarını öğretmiş, klasik müzik konserlerine götürmüş. Ortaöğrenimini tamamladıktan sonra Berlin Üniversitesi'nde Müzikoloji Bölümü'ne giren Akpınar, bu arada arkadaşlarıyla bir müzik grubu da kurmuş: "Müzik okumaya son anda karar verdim. Ruhi Su'nun Berlin Müzikoloji Bölümü'ndeki Türk müziği arşivinin zenginliğini anlatan bir yazısını okumuştum. Müzikolog olmak için değil ama müzik bilginin artması için müzikoloji bölümüne girdim."

Nevzat Akpınar, enstrümantal albümünde zeybeklerden Bach müziğine uzanıyor

Sentez değil melez

New York'ta konser

Nevzat Akpınar'ın kurduğu gruplar ve hayata geçirdiği projeler, müziğinin yönünü açıkça ortaya koyuyor. 1991-1992'de Yunanlı ve Alman müzisyenlerden oluşan "Zotos Kumpanya"da bağlama çalan Akpınar, aynı grupla Mikis Theodorakis ve Zülfü Livaneli'nin 1997'deki Avrupa turnelerine katıldı. 1997 yılında New York'ta ünlü konser salonu Carnegie Hall'un düzenlediği "Berlin Işıkları" festivalinde 7 bağlama sanatçısı ile birlikte kurduğu grubuyla sahne alan Akpınar'ın müziğinden New York Times gazetesinde övgü ile söz edildi. Akpınar'ın Berlin'de Puccini'nin "La Bohème Operası"nın ünlü Kreuzberg Mahallesi'ne uyarlama konulu bir yarışmada bağlamayla yaptığı çalışma birinciliği elde etti.

'İÇİMDEN GELDİĞİ GİBİ'

Berlin'de Schubert'in eserleri üzerine bir Norveçli soprano ile çalışmalar yaptığını anlatan Akpınar, "Schubert'in eserlerini piyanodan yola çıkarak bağlamaya uyarlıyorum. Piyanonun çaldıklarını çalamıyoruz ama bağlamaya uygun hale getiriyoruz" diyor. Ancak Akpınar, yaptığı müziğin "sentez" olduğu yorumuna karşı çıkıyor: "Ben Doğu müziğini modernleştirmek için Batı müziğinin içine girmedim. Çocukluğumdan itibaren hem halk müziğini hem Batı müziğini öğrendim. Dolayısıyla Batı ve Doğu'yu birleştirme kaygısıyla değil, içimden geldiği gibi beste yapıyorum. Suni olarak sentez aramak doğru değil. Bağlama çalıyorum, piyano çalıyorum, kendiliğinden bir eser çıkıyor."

Melez Yollarda

Sabahat Akkiraz'ın Berlin Filarmoni Orkestrası eşliğinde verdiği konserde ünlü Alman tenor ile birlikte seslendirdiği Schumann'ın eserini düzenleyen Akpınar, bu sırada yapımcı Hasan Akkiraz ile tanışmış. Hasan Akkiraz parçaları beğenince Akpınar albümünü yayımlamayı kabul etmiş. Dokuz enstrümantal parçanın yer aldığı "Melez Yollarda" albümünde Akpınar, 1980'lerin sonu ve 1990'ların başlarından bugüne kadar yaptığı bestelerinden bir seçki sunuyor.

Farklı stiller

"Değişim" parçası, Nevzat Akpınar'ın farklı müzik stillerine gönderme yaptığı bölümlerden oluşuyor. Berlin Aile Tiyatrosu'nun 1988'de sahneye koyduğu Bilgesu Erenus'un "Dönüş" adlı oyununa yaptığı final müziğini de albüme alan Nevzat Akpınar, "Nihavent Peşrev" denemesinde, Türk sanat müziğine bir geçiş yapmış. Solo bağlama için yazdığı bu peşrev formunda, nihavent makamındaki bu bestede zeybek ritimleri duyuluyor.

Bach'tan yola çıkıp Doğu'ya

Nevzat Akpınar "Ala Barok" parçasını "Johann Sebastian Bach'ın bestelerine olan ilgimin sonucu" diye açıklıyor: "Barok tarzında bir beste yapmak istedim. Bağlama ve çelloyu uygun gördüm. Daha önce de Bach'ın bir eserini türkü haline getirmiştim. Johann Dede adlı bu çalışmamı Berlin'de Berlin Senfoni Orkestrası çalmıştı. Bizde geleneksel müziklerle 'sentez, deneme' adına Batı tarzında bir şeyler yapılır. Benim çıkış noktam ise bunun tersi oldu. Bach'tan yola çıkıp Doğu'ya gitmeye çalışıyorum. Piyano eserlerine bağlama ekliyorum."

Müzik ve resim

Akpınar'ın, "Saz Çalan-Der Spieler" ve "Rüya-Der Traum" parçaları, Almanya'da ressam Ercan Arslan ile müzik ve resim sanatını birleştirdikleri sahne performanslarının bir ürünü olmuş: "Ercan Arslan sahnede resim yapıyordu, ben canlı müzik yapıyordum. Saz çalan Ercan Arslan'ın bir tablosuydu ve ben ona bir müzik yaptım. Rüya ise tersi oldu. Benim besteme Ercan Arslan resim yaptı."

Türkmen çadırı

"Talipçe" parçası, Nevzat Akpınar'ın ustası Talip Özkan'a saygısının bir ifadesi: "Ben kendimi Talip Özkan ekolünden sayarım. Paris'te derse gittiğim zamanlarda Talip Hoca'nın 'Türkmen çadırı' dediği evinde oluşmuştu. Doğa çalamalar yaparken Talip Hoca 'Güzel, devam et' demişti. Talipçe'nin ana teması orada çıkmıştı. Bu parçada şu anda bağlama çalanların kullanmadığı, müstезat denilen bir akor sistemi kullanılıyor. Emprovize kısmında davullar giriyor. Parça, biraz caz ve modern müziğe doğru gidiyor."

